

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

Ներածություն	3
1. Հայագիտական կենտրոն	5
2. Քաղաքական հետազոտությունների կենտրոն	7
3. Տեղեկատվական հետազոտությունների կենտրոն	9
4. Ուսումնական կենտրոն	11
5. Հրատարակչական կենտրոն	13
6. Գործունեության ապահովման ծրագիր	15
Հավելված 1. Հայագիտական կենտրոնի շրջանակներում հրատարակված աշխատանքները	16
Հավելված 2. Քաղաքական հետազոտությունների կենտրոնի շրջանակներում հրատարակված աշխատանքները	19
Հավելված 3. Տեղեկատվական հետազոտությունների կենտրոնի շրջանակներում հրատարակված աշխատանքները	24
Հավելված 4. Գործունեության ապահովման ծրագրի 2009թ. ծախսերը	27

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

2009 թվականին Հիմնադրամն իրականացրել է աշխատանքներ *Հայագիտական, Քաղաքական հետազոտությունների, Ուսումնական, Տեղեկատվական, Հրատարակչական* կենտրոնների և *Գործունեության ապահովման* ծրագրերի շրջանակներում՝ համաձայն Հոգաբարձուների խորհրդի կողմից հաստատված պլանների և ռազմավարության:

Հրատարակումներ

2009թ. Հիմնադրամի կողմից հրատարակվել են 8 գիրք, 12 համար «21-րդ ԴԱԸԵ, 12 համար «Գլոբուսե հանդես (մանրամասն տե՛ս Հավելված 1 և 2):

Ընդհանուր առմամբ – 32 հրատարակում:

Հրապարակումներ

«Նորավանքե-ի աշխատակիցները հեղինակել են **141 տպագիր** աշխատանք, այդ թվում՝ 8 գիրք:

Հիմնադրամի աշխատանքներին ներգրավված փորձագետների թիվը՝ **56:**

Կայք

2009թ. կայքէջի այցելուների ընդհանուր թիվը կազմում է **123.200**. Կայքէջ միջին այցելությունների թվաքանակը 2009թ. կազմել է **օրական 400 հոգի**, որը 2,5 անգամ ավելին է, քան 2008թ. և 4,5 անգամ ավելի, քան 2007թ.:

Գիտաժողովներ, սեմինարներ

Հիմնադրամի աշխատակիցները **10 զեկուցումներով հանդես են եկել 10 միջազգային գիտաժողովներում, հանդես են եկել մի շարք տեղական գիտաժողովներում:**

Ուսումնական կենտրոնն իրականացրել է **16 սեմինար:**

ԶԼՄ-ին տրվել են մի քանի տասնյակ հարցազրույցներ:

Ամառային դպրոց

ՀՀ ԿԳՆ Գիտության պետական կոմիտեի հետ համատեղ կազմակերպվել է «Տեղեկատվական անվտանգության հիմնախնդիրները խորագրով «Ամառային դպրոցը, որին մասնակցել են շուրջ 50 ուսանող, ԶԼՄ ներկայացուցիչներ, պետական և մասնավոր մի շարք հիմնարկների աշխատակիցներ:

Կապերը

Հիմնադրամը համագործակցում է ազգային, հասարակական և միջազգային կառույցների հետ: Դրանց թվում են ՀՀ Սփյուռքի, Կրթության և գիտության նախարարությունները, «ՀայՌուսգազարդե ՓԲԸ-ն, Գիտության պետական կոմիտեն, Երևանի պետական համալսարանը, ՀՀ Ազգային անվտանգության խորհուրդը: Ամրապնդվել են կապերը Արևմտահայության համագումար (WAC) միջազգային կազմակերպության, Ֆոնդային շուկայի զարգացման ինստիտուտի (IRFOR, ք.Մոսկվա), Սոցիալական գիտությունների ինստիտուտի (ք.Մոսկվա), Մոսկվայի միջազգային հարաբերությունների պետական ինստիտուտի (МГИМО), Իսրայելի բաց համալսարանի, ԱՊՀ և Արևելյան Եվրոպային ինստիտուտի (Թեյ Ավիվ) հետ: և

Աշխատակազմը

Հաստիքացուցակում ընդգրկված են **39 աշխատակից**, որոնք բաշխված են ըստ հետևյալ ոլորտների.

- հետազոտական-ուսումնական ոլորտում - **18 փորձագետ**, որոնցից 1-ը` գիտ. դոկտոր, 6-ը` գիտ. թեկնածու, 2 փորձագետ պատրաստում են թեկնածուական թեզ,
- տեղեկատվական-հրատարակչական ոլորտում - **9** մասնագետ, որոնց թվում` 1 գիտ. թեկնածու,
- վարչական- տնտեսական բաժնում – **5** աշխատակից,
- տեխնիկական աշխատակազմ (պահակային հերթափոխային ծառայություն, հավաքարարներ) – **7** աշխատակից:

1. ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Կենտրոնի ղեկավար՝ Ռուբեն Մելքոնյան

Հայագիտական կենտրոնում աշխատում են 6 աշխատակից՝ Ռուբեն Մելքոնյան (կենտրոնի ղեկավար), փորձագետներ Արեստակես Սիմավորյան, Վահրամ Հովյան, Թամարա Վարդանյան, Տիգրան Ղանալանյան, Էդուարդ Ղանիելյան (խորհրդակցական): 2009թ. Հայագիտական կենտրոնի աշխատակիցները և ներգրավված փորձագետները հեղինակել են թեմատիկ ուղղությամբ 57 աշխատանք, որոնցից 45-ը՝ կենտրոնի աշխատակիցների կողմից, այդ թվում՝ 2 գիրք, մասնակցել 3 միջազգային գիտաժողովների (մանրամասն տե՛ս Հավելված 1):

Կենտրոնն ակտիվորեն համագործակցում է Սփյուռքի նախարարության և ԵՊՀ-ի հետ:

Հայագիտական կենտրոնում աշխատանքներն իրականացվել են ըստ տարեսկզբին հաստատված աշխատանքային պլանի և հետևյալ ուղղություններով.

1. Կրոնափոխ, տարադավան, տարալեզու հայության խնդիրների ուսումնասիրություն
2. Ջավախքի համայնքային և տեղեկատվական խնդիրների ուսումնասիրություն
3. Թիֆլիսի հայ համայնքի խնդիրների ուսումնասիրություն
4. Թուրքական և վրացական think-tank-երի ուսումնասիրություն
5. Ազգակերտման իսրայելական փորձի ուսումնասիրություն:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում շարունակվել է Թուրքիայի իսլամացված և ծպտյալ հայերի խնդրի ուսումնասիրությունը, այս ուղղությամբ հետազոտական աշխատանք է կատարվել նաև Ստամբուլում: Իսլամացված հայության տարբեր շերտերում ազգային պատկանելության գիտակցումը և հիշողությունը ներկայումս նոր ձևավորումների և արտահայտումների գործընթացում են, որոնք անպայմանորեն շաղկապված են Թուրքիայում տեղի ունեցող զարգացումների, տիրող մթնոլորտի և այլ հանգամանքների հետ:

Կատարվել է Թուրքիայի և Ջավախքի հայ կաթոլիկ համայնքների ուսումնասիրություն: Մասնավորապես, Ջավախքում իրականացվել են դաշտային հետազոտական աշխատանքներ: Յուրաքանչյուր համայնքի առջև ծառայած են բազմապիսի՝ հոգևոր-եկեղեցական, կրթական, ուժացման և այլ խնդիրներ: Կազմակերպված համայնքների պարագայում այդ խնդիրները նվազագույնի են հասցված, չկազմակերպված համայնքներում դրանք առկա են և ավելի խորանալու միտում ունեն:

Ուսումնասիրություններ են իրականացվել Ջավախքի տեղեկատվական միջավայրի և ժողովրդագրական պատկերի ուղղությամբ, մասնավորապես՝ Ջավախքի հիմնախնդրի տեղեկատվական շահարկումը երրորդ պետությունների կողմից, թուրք-մեսխեթցիների վերադարձի խնդիրը, որը գտնվում է տարածաշրջանի և դրանից դուրս գտնվող տարբեր երկրների շահերի տիրույթում:

Թիֆլիսահայ համայնքի ուսումնասիրություններում շեշտը հիմնականում դրվել է կրթական վիճակի և տեղեկատվական միջավայրի հետազոտման վրա: Թիֆլիսահայ համայնքը ներկայումս շարունակում է գտնվել աստիճանական անկման փուլում: Վերահայության կրթական հիմնախնդիրների շարքում առանձնակի տեղ են զբաղեցնում «պատմությունե առարկայի դասավանդմանն առնչվող խնդիրները»:

Կենտրոնը մասնակցել է Սփյուռքի նախարարության համար թիֆլիսահայ համայնքի զարգացման հայեցակարգի մշակման աշխատանքներին:

Թուրքական think tank-երի (որոնք գլխավորապես զբաղվում են պետական նշանակության ռազմավարական խնդիրների համալիր մշակմամբ ուղղությամբ)

ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ նրանք սկսում են մեծ դեր խաղալ Թուրքիայի քաղաքական և հասարակական կյանքում:

Վրաստանի think-tank-երի և ակադեմիական հաստատությունների ուսումնասիրության արդյունքում բացահայտվում է, որ դրանք հավակնություններ ունեն ստանձնելու տարածաշրջանի ժողովրդավարացման գործընթացը ղեկավարողի դերը: Վրաստանի think tank-երի ծրագրերն ու հետազոտական աշխատանքներն առավել ազգայնական են:

Ուսումնասիրվել է Իսրայելում կրթության և գիտության դերը ազգակերտման գործում: Կարելի է եզրակացնել, որ Իսրայելի կրթական համակարգը ճկունորեն է արձագանքում երկրի ժողովրդագրական, էթնիկ, ներէթնիկ և ներքաղաքական պատկերի առանձնահատկություններին, համաշխարհային տնտեսության զարգացումներին և դրանցում տեղ գտնող փոփոխություններին: Կրթական համակարգում կիրառվում են գիտականորեն մշակված մոտեցումներ: Երբայերեն լեզվի վերակենդանացումը, տասնամյակներ շարունակ այդ գործընթացի նկատմամբ համահրեական կառուցվածքային մոտեցումների մշակումը և իրականացումը, դրանով ուղեկցվող ազգայնականության վերելքի փորձը խիստ օգտակար են աշխարհասփյուռ Հայության համար:

Կենտրոնում աշխատանքներ են կատարվել նաև արտասահմանի հայագիտական կենտրոնների ուսումնասիրության ուղղությամբ, կազմվել է տարբեր բուհերում դասավանդող հայագետ դասախոսների նախնական ցուցակ, որը շարունակաբար համալրվում է:

Կենտրոնը ՀՀ Սփյուռքի նախարարության պատվերով իրականացրել է 2 հիմնարար հետազոտություն՝ Թուրքիայում իսլամացված հայերի և Վրաստանի կաթոլիկ հայերի հիմնախնդիրների մասին, որոնք հրատարակվել են 2 առանձին գրքերի տեսքով:

2010թ. աշխատանքային պլանները

2010թ. այլադավան հայերի խնդիրների ուսումնասիրության շրջանակներում «Նորավանքե ԳԿՀ Հայագիտական կենտրոնի փորձագետները նախատեսում են *ուսումնասիրել հետևյալ ուղղությունները.*

- Իսլամացած և այլալեզու հայերի հիմնախնդիրները Թուրքիայում:
- Ախալցխայի (Սամցխե) հայ կաթոլիկ գյուղերի և վրացացած հայ կաթոլիկների արդի հիմնախնդիրները:
- Թուրքիայի հայ կաթոլիկ համայնքի արդի հիմնախնդիրները (եկեղեցիների գործունեությունն ու դերը համայնքի կյանքում, Մխիթարյան միաբանության ենթակա դպրոցների իրավիճակը):
- Հրատարակել հայ կաթոլիկ թեմերի, համայնքների թվաքանակի, բնակավայրերի, համայնքապատկան կազմակերպությունների, կրթական օջախների վերաբերյալ գրքույկ կամ տեղակագիր:
- Բողոքական հայերի վերաբերյալ առկա գրականության, ինչպես նաև այլ տեսական նյութերի հայթայթում, ուսումնասիրում և համակարգում:
- Վրաստանում էթնիկ և կրոնական փոքրամասնությունների վրացացման գործընթացները:

2. ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՀԵՏԱԳՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

Կենտրոնի ղեկավար՝ Սևակ Սարուխանյան

«Նորավանքե ԳԿՀ «Քաղաքական հետազոտությունների կենտրոնում» աշխատում են 4 փորձագետ՝ Սևակ Սարուխանյան, Արաքս Փաշայան, Կարեն Վերանյան և Սերգեյ Սարգսյան: Կենտրոնի աշխատակիցները 2009թ. հեղինակել են 54 հոդված, այդ թվում՝ 1 գիրք (տե՛ս Հավելված 2) և մասնակցել են 5 միջազգային գիտաժողովի:

Կենտրոնը համագործակցում է «ՀայՌուսագաղարդե ՓԲԸ-ի, Իսրայելի բաց համալսարանի, Մոսկվայի միջազգային հարաբերությունների պետական ինստիտուտի, Ռազմավարական հետազոտությունների միջազգային ինստիտուտի (Լոնդոն), Սփյուռքի նախարարության և այլ հաստատությունների հետ:

«Նորավանքե ԳԿՀ Քաղաքական հետազոտությունների կենտրոնի 2009թ. աշխատանքներն իրականացվել են համաձայն 2009թ. աշխատանքների համար հաստատված ծրագրերի, որոնք ընդգրկում են հետազոտություններ հետևյալ ուղղություններով.

- Տարածաշրջանային էներգետիկ անվտանգություն
- Հայաստանը գլոբալ աշխարհում – վարկանիշային ուսումնասիրություն
- Էթնոդավանական խնդիրները Հարավային Կովկասում:

2009թ. աշխատանքների հիմնական արդյունքները

«Տարածաշրջանային էներգետիկ անվտանգությունն ուղղություն

Հետազոտությունների հիմնական ուղվածությունն է եղել տարածաշրջանային էներգետիկ նախագծերի զարգացման և իրականացման ընթացքի ուսումնասիրումը: Այս ուղղության շրջանակներում կատարվել են կարևոր հետազոտություններ, որոնցից են.

1. Կազմվել են առաջարկություններ այն հիմնական ծրագրերի վերաբերյալ, որոնք կարող են օգտագործվել հայ-իրանական համագործակցության զարգացման համար, բարձրացնել ՀՀ տարածաշրջանային մրցակցությունը:
2. Կազմվել են առաջարկություններ Հայաստանի՝ «Նաբուկկոնե գազատարի կառուցմանը հնարավոր մասնակցության մասին, հետազոտվել են այն հիմնական ուղղությունները, որոնք կարող են խրախուսել ՀՀ էներգետիկ դերի և կշռի բարձրացումը:
3. Կատարվել են հետազոտություններ՝ նվիրված ՀՀ էներգետիկ համակարգի կայունության ինդեքսի դուրսբերմանը:

Հայաստանը գլոբալ աշխարհում – վարկանիշային ուսումնասիրություն

Հետազոտությունների հիմնական ուղղվածություններն են եղել վարկանիշային հետազոտությունների ուսումնասիրությունները և ՀՀ-ի համար ակտուալ նշանակության քաղաքական հետազոտությունների իրականացումը: Այս ուղղության շրջանակներում կատարվել են կարևոր հետազոտություններ.

1. «Հայաստանի միջազգային վարկանիշը» նախագծի շարքում հետազոտվել է ՀՀ դերը տարբեր վարկանիշային ցուցանիշներում, մատնանշվել են այն հիմնական գործոնները, որոնք բերում կամ կարող են բերել ՀՀ վարկանիշային մրցունակության բարձրացմանը:
2. Ուսումնասիրվել են տարածաշրջանային ռազմաքաղաքական ոլորտի իրավապայմանագրային և գիտատեխնիկական համագործակցության հարցեր, հրատարակվել են ակտուալ նշանակություն ունեցող՝ Ադրբեջանի ռազմական արդյունաբերության ոլորտին առնչվող հետազոտություն:

Էթնոդավանական խնդիրները Հարավային Կովկասում

Հետազոտությունների հիմնական ուղղվածություններն են եղել ՀՀ-ի համար կարևոր նշանակություն ունեցող տարածաշրջանային էթնոդավանական գործընթացները: Այս ուղղության շրջանակներում ուսումնասիրվել է.

- Միջազգային և Ադրբեջանի իսլամական գործոնի նշանակությունը հայ-ադրբեջանական հակամարտության հարցում, մատնանշվել են այն հիմնական ուղղությունները, որոնք կարող են ազդեցություն ունենալ Ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման գործընթացում:

Կենտրոնը ՀՀ ***Միջուկի նախարարության*** պատվերով իրականացրել է հիմնարար հետազոտություն՝ նվիրված ***Իսրայելի հայության հիմնախնդիրներին***: Հետազոտության իրականացմանը ներգրավվել են առաջատար մասնագետներ ՀՀ-ից, Իսրայելից և Ռուսաստանից: Աշխատանքների ընթացքում ամրապնդվել են «Նորավանքե ԳԿՀ կապերը իսրայելական առաջատար կենտրոնների և հետազոտողների հետ, ինչը թույլ կտա գալիք տարում իրականացնել հայ-իսրայելական հարաբերություններին և Իսրայելի հայության հարցերին առնչվող հիմնարար ուսումնասիրություններ:

2009-ին կատարվել են Իսրայելի քաղաքական և գիտավերլուծական համակարգերի հիմնախնդիրներին նվիրված հետազոտություններ, որոնք հիմք կհանդիսանան 2010-ին հայ-իսրայելական հարաբերություններում առկա խնդիրների հիմնարար ուսումնասիրություն իրականացնելու համար:

2010թ. աշխատանքային պլանները

2010թ. Քաղաքական հետազոտությունների կենտրոնը շարունակելու է ծրագրային հետազոտությունները՝ կատարված աշխատանքներին տալով ավարտուն բնույթ, մշակելու և ներկայացնելու է առաջարկություններ՝ ՀՀ էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգության և մրցունակության մակարդակի բարձրացման վերաբերյալ:

Նախատեսվում է 2010-ի հետազոտությունները կենտրոնացնել հիմնական երկու ուղղություններում՝ ՀՀ և տարածաշրջանային էներգետիկ անվտանգություն և միջպետական հարաբերությունների հիմնախնդիրները տարածաշրջանում: Առաջին ուղղությունը հաջորդականություն է հաղորդելու նախորդ տարիներին իրականացվող հետազոտություններին, իսկ երկրորդ՝ համեմատաբար նոր ուղղության թիրախն են լինելու ՀՀ և տարածաշրջանային պետությունների միջև հարաբերությունները, դրանց զարգացման ռեսուրսների հայտնաբերումը, հիմնախնդիրների հայտնաբերումը և ՀՀ տարածաշրջանային մրցունակությունը մեծացնող առաջարկությունների մշակումը:

Նախատեսվում է իրագործել «Հայաստանի ուղեղային կենտրոնները հետազոտությունը, որի կենտրոնական թեման ՀՀ-ում գործող քաղաքական, հասարակական ու գիտական կազմակերպությունների գործունեության, ֆինանսական աղբյուրների և ներուժի ուսումնասիրությունը, շարունակել և առանձին գրքույկով հրատարակել վարկանիշային հետազոտությունները:

3. ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

Կենտրոնի ղեկավար՝ Գագիկ Հարությունյան

«Նորավանքե ԳԿՀ Տեղեկատվական հետազոտությունների կենտրոնում աշխատում են 7 փորձագետ՝ Գագիկ Հարությունյան, Աննա Ժամակոչյան, Դիանա Գալստյան, Սոնա Մանուսյան, Սամվել Մարտիրոսյան, Մուրեն Մարտիկյան, Արեն Վարդապետյան: Կենտրոնի աշխատակիցները 2009թ. հեղինակել են 42 հետազոտություն՝ այդ թվում 5 գիրք (տե՛ս Հավելված 3) և մասնակցել են 2 միջազգային գիտաժողովի:

ՏՀ կենտրոնի գործունեությունն ընթացել է տարեսկզբին հաստատված աշխատանքային պլաններին և նպատակային ուղղություններին համապատասխան:

1. Հայության տեղեկատվական անվտանգության համակարգային խնդիրները, այդ թվում՝ Հայության տեղեկատվական ցանցային կազմակերպման հարցերին աջակցությունը:

Աշխատանքների արդյունքում ձևակերպվել են տեսական մոտեցումներ արդի համաշխարհային մարտահրավերների համատեքստում Հայության տեղեկատվական անվտանգության գաղափարախոսական, համակարգային խնդիրների շուրջ: Մասնավորապես մշակվել է Հայության կազմակերպման հարցում տեղեկատվական անվտանգության հարցերն իբրև գաղափարախոսական հիմք ընդունելու մասին դրույթը:

ՀՀ Սփյուռքի նախարարության հետ համատեղ իրականացվել է **«Հետխորհրդային տարածքի հայկական համայնքներում տեղեկատվական և մշակութային ռեսուրսների ուսումնասիրությունը**» նախագիծը: Արդյունքում լույս է տեսել **«Հետխորհրդային երկրների հայ համայնքների ռեսուրսները**» գիրքը, որտեղ հաշվազրվել են հետխորհրդային 13 երկրների հայկական համայնքային-մշակութային կառույցներ և ՁԼՄ՝ այդ թվում էլեկտրոնային:

Կիրառական դաշտում **«Ժամանակակից հայ կապիտալի ուսումնասիրությանը նախագծի** շրջանակներում իրականացվել է ռուսաստանաբնակ հայ ձեռնարկատերերի և նրանց տնտեսական ներուժի «հաշվազրման» աշխատանքների ամփոփումը, լույս է ընծայվել **«Հայկական քիզնես-վերնախավը Ռուսաստանում**» ռուսերեն կենսագրական տեղեկատու:

2. Հոգեբանական և հոգևոր անվտանգության խնդիրների ուսումնասիրությունը և պաշտպանության հարցերը:

Հոգևոր անվտանգության թեմայի առնչությամբ «Նորավանքե ԳԿՀ-ն, համագործակցելով ՀՀ կառավարության աշխատակազմի ազգային փոքրամասնությունների կրոնի հարցերի վարչության հետ, կազմակերպել է 2 կլոր սեղան: Քննարկումները նվիրվել են հոգևոր անվտանգության քաղաքականության խնդիրներին, որոնց արդյունքում ձևավորվել է հոգևոր անվտանգության հարցերով աշխատանքային խումբ:

ՀՀ հոգեբանական անվտանգության պաշտպանության աջակցությանն ու Հայության մեջ պարտվողականության բարդության հաղթահարմանը նպատակաուղղված՝ **«Մեր հաղթանակները նախագծի** շրջանակներում ավարտվել են **«Մեր հաղթանակները**» քառահատորի երկրորդ հատորի աշխատանքները, հատորը հանձնվել է տպագրման:

3. Տեղեկատվական պատերազմներում Հայության անվտանգության հարցերը, այդ թվում՝ տեղեկատվական տեքստերի բովանդակային խնդիրների ուսումնասիրությունը, վերջիններիս հետազոտման մեթոդաբանական մշակումները և էլեկտրոնային կայքերի տեխնիկական անվտանգության հիմնախնդիրների ուսումնասիրությունը:

Ադրբեջանական կայքերի մոնիթորինգի արդյունքում ձևավորվել է այդ երկրի կողմից հակահայկական տեղեկատվություն տարածող էլեկտրոնային կայքերի, թերթերի և

լրատվական գործակալությունների բազա, ուսումնասիրվել և հաշվազրվել են ադրբեջանական վերլուծական կենտրոնները, այդ թվում՝ Հայաստանի և Հայության դեմ տեղեկատվական պատերազմներում ընդգրկվածները և դրանց էլեկտրոնային կայքերը: Տեղեկատվական տեքստերի որակական ուսումնասիրության արդյունքում մշակվել են հակահայկական տեղեկատվական տեքստերի հետազոտման մեթոդաբանական հիմքերը: Ուսումնասիրվել և բացահայտվել են ՀՀ ինտերնետ ոլորտի տեղեկատվական անվտանգության բովանդակային և տեխնիկական սպառնալիքները, մշակվել դրանց հաղթահարման սկզբունքները Հայաստանի համար: ՀՀ, ԼՂՀ և Հայության տեղեկատվական անվտանգության հայեցակարգային մոտեցումների քննարկման նպատակով կազմակերպվել է 1 կլոր սեղան: Կենտրոնը բովանդակային մասնակցություն է ունեցել «Նորավանքե ԳԿՀ Ուսումնական կենտրոնի և ԳՊԿ համատեղ կազմակերպած «Տեղեկատվական անվտանգության հիմնախնդիրները աշնանային դպրոցի իրականացման գործում:

Կիրառական դաշտում **«Ադրբեջանի կողմից հակահայկական տեղեկատվության քաղաքականության վարման համակարգը և հակազդման ռազմավարությունը»** նախագծի շրջանակներում «Նորավանքե ԳԿՀ ՏՀ կենտրոնի փորձագետները, ՀՀ ՊՆ «Դ.Կանայանի անվան ազգային ռազմավարական հետազոտությունների ինստիտուտի փորձագետների հետ համատեղ, ուսումնասիրել են հակահայկական ինֆորմացիոնային համակարգն Ադրբեջանում և Հայաստանի կողմից դրան հակազդելու հնարավորությունները: «Նորավանքե ԳԿՀ-ի կողմից հրատարակվել է հետազոտությունն ամփոփող **«Ադրբեջանի հակահայկական տեղեկատվական համակարգը»** գիրքը:

Կազմվել և հրատարակվել է նաև **«Տեղեկատվական անվտանգության որոշ հարցեր»** ռուսերեն ժողովածուն, որն ամփոփում է տեղեկատվական պաշտպանության և ցանցային կազմակերպման հարցերին նվիրված «Նորավանքե ԳԿՀ և գործընկեր փորձագետների ուսումնասիրությունները և «Տեղեկատվական անվտանգության հիմնախնդիրները աշնանային դպրոցի ելույթները: Այն նպատակաուղղված է հետխորհրդային երկրների հայության ռուսալեզու հանրություններին:

ՏՀ կենտրոնը համագործակցում է հետևյալ հաստատությունների հետ՝ ՀՀ ԱԱԽ, ՀՀ ՄՆ, ՀՀ ՊՆ, ՀՀ ԳՊԿ, ՀՀ կառավարության աշխատակազմի ազգային փոքրամասնությունների կրոնի հարցերի վարչություն, WAC և IRFOR կազմակերպությունների հետ:

ՏՀ կենտրոնի 2010թ. աշխատանքային ծրագրերը

ՏՀ կենտրոնի գործունեությունը 2010թ. ընթացքում կընթանա կենտրոնի հիմնական նպատակային ուղղություններին համապատասխան:

- *Հայության տեղեկատվական ցանցային կազմակերպման հարցերին աջակցության ուղղությունում կշարունակվեն Հայության տեղեկատվական ռեսուրսների ուսումնասիրությունները և գործնական քայլեր կկատարվեն հետխորհրդային երկրների հայկական ՋԼՄ ներկայացուցիչների ցանցային կազմակերպման և տեղեկատվության փոխանակման արդյունավետ համակարգի ներդրման ուղղությամբ:*
- *Հոգեբանական և հոգևոր անվտանգության խնդիրների ուսումնասիրության և պաշտպանության հարցերում կշարունակվեն «Մեր հաղթանակները քառահատորյակի կազմման և հրատարակման աշխատանքները, ինչպես նաև կգործի հոգևոր անվտանգության հարցերով աշխատանքային խումբը:*
- *Տեղեկատվական պատերազմներում Հայության անվտանգության հարցերի շրջանակներում կշարունակվեն ադրբեջանական տեղեկատվական հոսքերի ուսումնասիրությունը, դրանց սոցիոհոգեբանական հետազոտման մեթոդաբանական մշակումները, ինչպես նաև էլեկտրոնային կայքերի տեխնիկական անվտանգու-*

թյան հիմնախնդիրների ուսումնասիրությունը: Այս ուղղությունում նաև Թուրքիայի կողմից տարվող ինֆորմացիայի հետազոտման քայլեր կկատարվեն:

4. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Կենտրոնի ղեկավար՝ Տիգրան Հարությունյան

2009թ. նախատեսված ուսումնական ծրագրի համաձայն, կատարվել են աշխատանքներ ամառային դպրոցների, սեմինարների կազմակերպման միջազգային փորձի ուսումնասիրության ուղղությամբ: Հիմնական ուշադրությունը դարձվել է PRGS (Pardee Rand Graduate School) հեղինակավոր դպրոցի փորձի, աշխատանքի, ծրագրերի ուսումնասիրությանը:

Քաղաքական հետազոտությունների կենտրոնի, ՀՀ ԿԳՆ-ի և ՀՀ ԳՊԿ-ի հետ համատեղ քննարկումներ են անցկացվել Համահայկական համալսարանի, Հայկական հետազոտական համալսարանի հայեցակարգերի մշակման շուրջ: Մշակվել է «Նորավանքե համալսարանի հայեցակարգը»:

ՀՀ ԿԳՆ Գիտության պետական կոմիտեի հետ համատեղ կազմակերպվել է «Տեղեկատվական անվտանգության հիմնախնդիրները խորագրով «Ամառային դպրոցը, որին մասնակցել են շուրջ 50 ուսանող, ԶԼՄ ներկայացուցիչներ, պետական և մասնավոր մի շարք հիմնարկների աշխատակիցներ: Դասախոսություններով հանդես են եկել 10 փորձագետ: Հրատարակվել է «Ամառային դպրոցի զեկուցումների հիման վրա ժողովածու ռուսերեն լեզվով»:

Կազմակերպվել են սեմինարներ և գիտաժողովներ: Դրանք թույլ են տվել երիտասարդ մասնագետների, պետական ծառայողների, լրագրողների և այլ մասնագետների մեջ ձևավորել արդիական պատկերացումներ հասարակագիտական և քաղաքագիտական ոլորտների վերաբերյալ, այդ թվում՝ «Նորավանքե ԳԿՀ-ում ուսումնասիրվող թեմաների շուրջ»:

«Նորավանքե գիտակրթական հիմնադրամի 2009թ. սեմինարների և գիտաժողովների ցանկ

Թիվ	Թեմաներ	Ջեկուցողներ
1.	«Վիրահայոց խնդիրները»	Գագիկ Հարությունյան, Թամարա Վարդանյան, Սևակ Արծրունի
2.	«Հոգևոր անվտանգության խնդիրների շուրջ»	Գագիկ Հարությունյան, Արմեն Աշոտյան, Հրանուշ Խառատյան, Հովակիմ վարդապետ Մանուկյան
3.	«ՀՀ Տեղեկատվական անվտանգության ՀՀ հայեցակարգի մշակման խնդիրների շուրջ»	Գագիկ Հարությունյան, Մամվել Մարտիրոսյան
4.	«Համակարգային ճգնաժամ. հեռանկարների վարկածները թեմայով գիտաժողով»	Մերգեյ Գրինյան, Գագիկ Հարությունյան, Հրաչյա Արզումանյան, Արա Մարջանյան
5.	«Համահայկական համալսարանի տեսլականի քննարկումներ»	Սպարտակ Մեյրանյան, Մամվել Հարությունյան, Գագիկ Հարությունյան, Սևակ Մարտիրոսյան, Արա Մարջանյան

Թիվ	Թեմաներ	Ջեկուցողներ
6.	Հետխորհրդային մշակույթի հետազոտությունների հարցեր	Հրաչյա Բայադյան
7.	«ՀՀ Գիտաբանական կողմից կատարված աշխատանքների և Հայկական հետազոտական համալսարանի տեսլականի քննարկումները»	Մամվել Հարությունյան
8.	«Հայագիտական կենտրոնի հետազ. արդյունքները»	Ռուբեն Մելքոնյան
9.	«Հոգևոր անվտանգություն»	Վարդան Ասցատրյան, Գագիկ Հարությունյան, Արտակ Դավթյան, Ռազմիկ Մարկոսյան, Կարինե Նաչաջյան, Դավիթ Ջամալյան
10.	«Վիրահայոց խնդիրները»	Գագիկ Հարությունյան, Թամարա Վարդանյան, Սևակ Արծրունի
11.	«Թուրքիայի կրոնափոխ և ծպտյալ հայերը. կատեգորիայի չափանիշներն ու սահմանները»	Ռուբեն Մելքոնյան, Լորանս Ռիթթեր, Սերգեյ Մինասյան, Հրաչյա Արզումանյան, Հայկազուն Ալվրցյան
12.	«Կրոնափոխ, դավանափոխ հայության խնդիրները»	Գագիկ Հարությունյան, Ռուբեն Մելքոնյան, Հայկազուն Ալվրցյան, Կարեն Խանլարյան, Սերգեյ Վարդանյան, Արա Պապյան, Արեստակես Միմավորյան
13.	«Իսրայելը մեր ժամանակներում»	Դան Շապիրա
14.	«Արևմտահայության խնդիրները հայ-թուրքական հարաբերությունների համատեքստում»	Ռուբեն Մելքոնյան Գագիկ Հարությունյան
15.	«Հոգևոր անվտանգության խնդիրները»	Գագիկ Հարությունյան Հովակիմ վարդապետ Մանուկյան Կարինե Նաչաջյան Դավիթ Ջամալյան
16.	«Արևմտահայության կազմակերպման հիմնախնդիրները (WAC-ի հետ համատեղ)»	Անուշավան Դանիելյան Կարեն Միքայելյան Գագիկ Հարությունյան Ռուբեն Սաֆրաստյան Արդեն Շելեֆյան

Կենտրոնը համագործակցում է ՀՀ ԿԳՆ-ի և Գիտության պետական կոմիտեի հետ:

Ուսումնական կենտրոնի 2010թ. գործունեության հիմնական ուղղությունները

2010թ. ընթացքում նախատեսվում է անցկացնել դպրոցներ՝ «Տեղեկատվական անվտանգության» և «Հայության անվտանգության» թեմաներով:

Կշարունակվի և կխորացվի ՀՀ ԿԳՆ Գիտության պետական կոմիտեի հետ համագործակցությունը, մասնավորապես՝ «դպրոցների, գիտաժողովների անցկացման ոլորտում: Կկազմակերպվեն համատեղ սեմինարներ, «Նորավանքե ԳԿՀ-ի կողմից կմատուցվեն փորձագիտական ծառայություններ:

Նախատեսվում է նաև ակտիվացնել կապերը ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարության հետ, մասնավորապես ուսումնական ծրագրերի շուրջ:

5. ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Կենտրոնի ղեկավար՝ Լուսինե Բաղդասյան

Կենտրոնում ընդգրկված են 8 աշխատակից՝ Լուսինե Բաղդասյան (ղեկավար), Խոնարհիկ Քարաուղլանյան, Անահիտ Հարությունյան, Լիլիթ Մելիքսեթյան, Տաթևիկ Քարաուղլանյան, Ռուզաննա Մանուկյան, Գևորգ Հայրապետյան, Ժանետա Գալստյան:

Կենտրոնի նպատակն է իրականացնել հրատարակչական աշխատանքները (պարբերականներ, գրքեր, ժողովածուների հրատարակում և այլն), մշակել, տեղակայել, կանոնավոր շահագործել ու նորացնել ԳԿՀ ինտերնետային կայքը, հարստացնել գրադարանը, ապահովել նյութերի արդյունավետ տարածումը շահագրգիռ կազմակերպություններին և անհատներին, ամրապնդել «Նորավանք ԳԿՀ կապերը շահագրգիռ հաստատությունների և անհատների հետ:

2009թ. ընթացքում լույս են տեսել.

1. «21-րդ ԴԱԸ ամսագիր - 6 համար,
2. «21-й БЕК ամսագիր – 4 համար,
3. 21st CENTURY – 2 համար,
4. «Գլոբուս Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն» ամսագիր – 6 համար,
5. «Գլոբուս Ազգային անվտանգություն» ամսագիր – 6 համար,
6. «Армянская бизнес-элита России (биографический справочник)» գիրքը,
7. «Ադրբեջանի հակահայկական տեղեկատվական համակարգը» գիրքը,
8. «Մեր հաղթանակները քառահատորի երկրորդ հատորը,
9. «Հայությունն Իսրայելում. որոշ խնդիրներ» գիրքը,
10. «Բալամացված հայերի խնդրի շուրջ» գիրքը,
11. «Հայկական տեղեկատվական համայնքային ռեսուրսները հետխորհրդային երկրներում» գիրքը,
12. «Ջավախահայության որոշ հիմնախնդիրները» գիրքը,
13. «О некоторых проблемах информационной безопасности» նյութերի ժողովածուն:

«Նորավանք ԳԿՀ www.noravank.am կայքում զետեղվում են Հիմնադրամի վերլուծական հրապարակումները և հետազոտությունները, ինչպես նաև «Նորավանք-ի գործունեությանը վերաբերող այլ նյութեր: Ներկայումս www.noravank.am-ը Հայաստանում գործող վերլուծական ամենախոշոր ինտերնետային ռեսուրսն է, որից օգտվում են ավելի քան 80 երկրներում, հիմնականում՝ Ռուսաստան, ԱՄՆ, Կանադա, Ուկրաինա, Գերմանիա, Ֆրանսիա, Ադրբեջան:

Մշակվել է «Նորավանք ԳԿՀ նոր ինտերնետային կայքը:

Կայքէջում 2009թ. զետեղված նյութերի ընդհանուր թիվը կազմել է 732, որոնցից հայերեն բաժնում՝ 299, ռուսերեն բաժնում՝ 270, անգլերեն բաժնում՝ 163: Ընդհանուր առմամբ կայքէջում զետեղված նյութերի թիվն է՝ 2433 (2009թ.՝ 732, 2008թ.՝ 610, 2007թ.՝ 477, 2006թ.՝ 414, 2005թ.՝ 200), որոնցից վերլուծական բնույթի նյութերի քանակը կազմում է 1815:

2009թ. ընթացքում ապահովվել է կայքէջում զետեղված բոլոր նյութերի (հայերեն, անգլերեն, ռուսերեն) առաքումը բաժանորդներին: Կայքէջում բաժանորդագրվել են 866 այցելու (հայերեն – 663, ռուսերեն – 581, անգլերեն – 556):

2009թ. կայքէջի այցելուների ընդհանուր թիվը կազմում է **123.200**: Միջին այցելությունների քանակը կայքէջ 2009թ. կազմել է **օրական 400 հոգի**, որը 2,5 անգամ ավելին է, քան 2008թ. և 4,5 անգամ ավելի, քան 2007թ.:

2010թ. նախատեսվում է հրատարակել՝ «21-րդ ԴԱԸ» - 6 համար, «21-ի Եզե» - 4 համար, «21-st Century» - 2 համար, «Գլոբուս Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն» - 6 համար, «Գլոբուս Ազգային անվտանգություն» - 6 համար, «Մեր հաղթանակները քառահատորի 3-րդ հատորը և համաձայն նախապես հաստատված ծրագրերի, 6 հիմնարար հետազոտություններ՝ գրքերի տեսքով:

6. ԳՆՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

2009թ. կատարվել են «Նորավանքե ԳԿՀ գործունեության ապահովմանն ծրագրի գծով հետևյալ աշխատանքները:

Տարեսկզբին «Նորավանքե ԳԿՀ կառուցվածքին համապատասխան իրականացվել է նոր ծրագրերի և կենտրոնների 2009թ. գործունեության ուղղությունների, հաստիքների և աշխատողների վարձատրության սահմանում: Դրա հիման վրա իրականացվել են աշխատանքային անձնակազմի հետ համապատասխան պայմանագրային փոփոխությունների հրամանագրումը, որի համար կազմվել են 45 աշխատանքային պայմանագրերի փոփոխություններ: Հիմնադրամի աշխատանքների 2009թ. ծրագրերի ապահովման նպատակով կազմվել են շուրջ 125 հրաման, գիտական և ստեղծագործական աշխատանքների 170 պայմանագիր, անձնական գործեր:

2009թ. «Նորավանքե գիտակրթական հիմնադրամը ձեռք է բերել 3.1 մլն դրամի ապրանքանյութական արժեքներ, այդ թվում՝ սարքավորումներ 2.6 մլն դրամի, կահույք 536 հազ. դրամի, նյութեր և այլ ապրանքներ, կատարվել են 4.2 մլն դրամի կոմունալ ծախսեր:

Պահպանվել և իրականացվել է «Նորավանքե գիտակրթական հիմնադրամի ավտոմեքենայի վերանորոգման աշխատանքների փաստաթղթավորման հետ կապված կարգը՝ այդ վերանորոգումների երաշխիքային ժամկետների ընդգրկումով, աշխատանքներ են տարվել բակի բարեկարգման, կանաչապատման և ձևավորման ուղղությամբ:

Կատարվել է «Նորավանքե գիտակրթական հիմնադրամի Գ.Նժդեհի 23/1 հասցեի շենքի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ հարկերի սանհանգույցների ընթացիկ նորոգում: Մշտապես իրականացվել են շենքի և տարածքի մաքրման աշխատանքները: Ձմռան սեզոնին նախապատրաստվելու համար կարգավորվել է ջեռուցման համակարգը:

Ուշադրության կենտրոնում է եղել «Նորավանքե ԳԿՀ-ին սեփականության իրավունքով պատկանող Վայոց ձորի մարզի Ամաղու գյուղի տարածքում գտնվող գիտաուսումնական համալիրը, որի պատկանելության հարցը քննարկվել է ՀՀ կառավարությունում և ընդունվել է որոշում այդ շենքը ՀՀ Պաշտպանության նախարարությունից հետ վերցնելու և «Նորավանքե-ին հանձնելու համար, որի ինչպես պահպանման, այնպես էլ կահավորման համար անհրաժեշտ են լինելու ֆինանսական միջոցներ, որոնք ներկայումս նախատեսված չեն «Նորավանքե-ի ֆինանսական հատկացումների մեջ: Մեր կողմից կատարված նախնական հաշվարկով «Ամաղու գյուղի տարածքում գտնվող գիտաուսումնական մասնաշենքը «Նորավանքե ԳԿՀ-ին հանձնելու դեպքում «Նորավանքե ԳԿՀ-ին լրացուցիչ անհրաժեշտ է 26,2 մլն դրամ:

ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան՝ հաշվետվություններ են ներկայացվել ՀՀ կառավարության աշխատակազմին, ինչպես նաև հարկային, պետական սոցիալական ապահովագրության մարմիններին և թաղապետարանին:

Կազմվել և ՀՀ կառավարության աշխատակազմին է ներկայացվել «Նորավանքե ԳԿՀ-ի 2010-2012թթ. բյուջետային միջնաժամկետ ծախսային ծրագիրը, որը ներառել է «2010-2012թթ. միջնաժամկետ ծախսային ծրագրերը-ը՝ հաշվի առած «Նորավանքե ԳԿՀ զարգացման ծրագրերը և 2010թ. բյուջետային հայտը, 2009թ. տարեվերջին կատարվել են նաև տարեկան գույքագրման աշխատանքները:

2009թ. իրականացվել է «Նորավանքե ԳԿՀ 2008թ. գործունեության աուդիտը՝ «Աուդիտ Սթարե աուդիտորական կազմակերպության միջոցով: «Հայաստանի Հանրապետությունն օրաթերթում հրապարակվել են «Հիմնադրամի մասին ՀՀ օրենքով պահանջվող «Նորավանքե ԳԿՀ գործունեության մասին հաշվետվությունը և աուդիտորական եզրակացությունը, որի մասին գրավոր տեղեկացվել է նաև ՀՀ Արդարադատության նախարարությունը:

Հավելված 4-ում կցվում է «Նորավանքե ԳԿՀ 2009թ. ստացված միջոցների և կատարված ծախսերի մեծությունների վերաբերյալ տեղեկատվություն՝ աղյուսակի տեսքով:

**Հայագիտական կենտրոնի շրջանակներում հրատարակված աշխատանքները (թվով 57)
«Նորավանքե ԳԿՀ աշխատակիցների կողմից (45)**

Գրքեր

1. Իսլամացված հայերի խնդիրների շուրջ, - 2009, «Նորավանքե ԳԿՀ, ՀՀ Սփյուռքի նախարարություն:
2. Ջավախահայության որոշ հիմնախնդիրներ, - 2009, «Նորավանքե ԳԿՀ, ՀՀ Սփյուռքի նախարարություն:

Հոդվածներ

3. Ռուբեն Մելքոնյան, «Էրզնեքոնի հայկական ուղղվածության շուրջ», Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն, 2009թ., թիվ 1:
4. Ռուբեն Մելքոնյան, «Թուրքիայի հայության խնդիրների շուրջ», Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն, 2009թ., թիվ 3:
5. Ռուբեն Մելքոնյան, «Հայերի նկատմամբ թուրքական պետական քաղաքականության դրսևորումների շուրջ», Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն, 2009թ., թիվ 5:
6. Ռուբեն Մելքոնյան, «Թուրքիայի հայության փոխադարձ ընկալման հարցի շուրջ», Հանրապետական, 2009թ., թիվ 1:
7. Ռուբեն Մելքոնյան, «Էթնիկ ծագման խնդիրը Թուրքիայի քաղաքական օրակարգում», Հանրապետական, 2009թ., թիվ 2:
8. Ռուբեն Մելքոնյան, «Թուրքիայում հայկական ծագման դրսևորումների շուրջ», Հանրապետական, 2009թ., թիվ 3:
9. Ռուբեն Մելքոնյան, քրդական «Թիրոժե ամսագրում տպագրված Միքայել Ասլանի հարցազրույցի թարգմանություն, Հանրապետական, 2009թ., թիվ 5:
10. Ռուբեն Մելքոնյան, «Թուրքիայի հայության որոշ խնդիրներ», Հանրապետական, 2009թ., թիվ 6:
11. Ռուբեն Մելքոնյան, «Ազգայնամոլության նոր դրսևորումներ Թուրքիայում», Հանրապետական, 2009թ., թիվ 7:
12. Ռուբեն Մելքոնյան, «Ուշագրավ փաստեր Թուրքիայի հայության վերաբերյալ», Հանրապետական, 2009թ., թիվ 8:
13. Ռուբեն Մելքոնյան, «Տեղանունների թուրքացումը հանրապետական Թուրքիայում», Հանրապետական, 2009թ., թիվ 9:
14. Ռուբեն Մելքոնյան, «Հայ-թուրքական արձանագրությունների շուրջ», Հանրապետական, 2009թ., թիվ 10:
15. Ռուբեն Մելքոնյան, Մուշեղ Լալայանի «Ազգային գաղափարախոսության խնդիրների շուրջ գրքի գրախոսություն, ՀՀ ԳԱԱ Լրաբեր հասարակական գիտությունների, 2008թ., թիվ 3, նաև տեղադրվել է «Նորավանքե ԳԿՀ-ի կայքում:
16. Ռուբեն Մելքոնյան, «Նոր գիրք կրոնափոխ համշենահայերի մասին (գրախոսություն)», 21-րդ ԴԱԸ, 2009թ., թիվ 5:
17. Ռուբեն Մելքոնյան, «Հայկական էթնիկ տարրի ներկայիս վիճակը Արևմտյան Հայաստանում, Արևմտահայության պահանջատիրության հիմնախնդիրները, գիտական զեկուցումների ժողովածու, Երևան, 2009թ.:
18. Հարություն Մարության, «Հայրենադարձության և աբսորբցիայի իսրայելական փորձից», 21-րդ ԴԱԸ, 2009թ., թիվ 1:
19. Հարություն Մարության, «Իսրայելի մրցունակությունը և գիտության դերը, Գլոբուս. Ազգային անվտանգության, 2009թ., թիվ 4:

20. Թամարա Վարդանյան, «Աշխարհի էթնիկ պատկերը. վրացական մոդել, Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն, 2009թ., թիվ 2:
21. Թամարա Վարդանյան, «Վրաստանի ուղեղային կենտրոններն ու ակադեմիական համակարգը, Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն, 2009թ., թիվ 5:
22. Թամարա Վարդանյան, «Վրացացման գործընթացները Վրաստանում, Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն, 2009թ., թիվ 6:
23. Էդուարդ Դանիելյան, «Քաղաքակրթության տեսության մեկնաբանությունները ժամանակակից աշխարհաքաղաքական հայեցակարգերում, 21-րդ ԴԱԸ, 2009թ., թիվ 1:
24. Էդուարդ Դանիելյան, «Քաղաքակրթության տեսությունը աշխարհաքաղաքական հայեցակարգերում, 21-րդ ԴԱԸ, 2009թ., թիվ 5:
25. Эдуард Даниелян, «Философское осмысление истории Армении в сочинении Сергея Глинки, 21-ый век, 2009, № 3:
26. Eduard Danielyan, «Civilization's Theory in Geopolitical Conceptions, 21-st Century, 2009, № 1:
27. Էդուարդ Դանիելյան, «Հայագիտության տեղեկատվական անվտանգության պատմագիտական զինանոցը, Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն, 2009թ., թիվ 1:
28. Էդուարդ Դանիելյան, «Խորենացիագիտական ներդրում հայագիտության անվտանգության ասպարեզում, Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն, 2009թ., թիվ 2:
29. Էդուարդ Դանիելյան, Գանձասարի վանքը, Երևան, 2009թ.:
30. Արեստակես Սիմավորյան, «Հայ կաթոլիկ համայնքներն այսօր, Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն, 2009թ., թիվ 1:
31. Արեստակես Սիմավորյան, «Ախալքալաքի և Նինոծմինդայի հայ կաթոլիկ համայնքների խնդիրները, Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն, 2009թ., թիվ 2:
32. Արեստակես Սիմավորյան, «Թուրքական վերլուծական կենտրոններ, Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն, 2009թ., թիվ 3:
33. Արեստակես Սիմավորյան, «Ջավախքի հայ կաթոլիկների հոգևոր-եկեղեցական խնդիրների շուրջ, Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն, 2009թ., թիվ 5:
34. Արեստակես Սիմավորյան, «Սամցխե-Ջավախքի վրացացած հայ կաթոլիկները, Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն, 2009թ., թիվ 6:
35. Арестакес Симаворян, «Армянские католические общины сегодня, Ноев Ковчег, № 9 (144), Сентябрь, 2009 года.
36. Արեստակես Սիմավորյան, «Հայ կաթոլիկ համայնքների մասին, Հանրապետական, 2009թ., թիվ 3:
37. Արեստակես Սիմավորյան, «Ախալքալաքի և Նինոծմինդայի հայ կաթոլիկների խնդիրների շուրջ, Հանրապետական, 2009թ., թիվ 5:
38. Արեստակես Սիմավորյան, «Ջավախքի հայ կաթոլիկների խնդիրների մասին, Հանրապետական, 2009թ., թիվ 7:
39. Արեստակես Սիմավորյան, «ԱՄՆ և Կանադայի հայ կաթոլիկ համայնքները, Հանրապետական, 2009թ., թիվ 9:
40. Արեստակես Սիմավորյան, «Վրացացած հայ կաթոլիկներ, Հանրապետական, 2009թ., թիվ 10:
41. Վահրամ Հովյան, «Ջավախքի ժողովրդագրական մարտահրավերները, Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն, 2009թ., թիվ 2:
42. Վահրամ Հովյան, «Ջավախքը վրացական տեղեկատվության լուսի ներքո, Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն, 2009թ., թիվ 3:

43. Վահրամ Հովյան, «Վրացական արձագանքը հայ-վրացական հարաբերությունների վերջին զարգացումներին, Գլոբուս, Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն, 2009թ., թիվ 5:
44. Վահրամ Հովյան, «Թուրք-մեսսիեթցիների Վրաստան վերադարձի խնդրի շուրջ, Հանրապետական, 2009թ., թիվ 4:
45. Վահրամ Հովյան, «Ջավախքը վրացական տեղեկատվության լույսի ներքո, Ջավախքի հայության խնդիրները, Երևան, 2009թ.:

«Նորավանքե ԳԿՀ-ի հետ ակտիվ համագործակցող մասնագետների կողմից (12)

1. Ալեք Էպշտեյն, «Ժողովուրդը՝ որպես տրանսկոնտինենտալ քաղաքակրթություն. հրեությունը, Իսրայել պետությունը և արդի սփյուռքը սեկուլյարացման դարաշրջանում, 21-րդ ԴԱԸ, 2009թ., թիվ 3:
2. Алек Эпштейн, “Народ как трансконтинентальная цивилизация: еврейство, государство Израиль и современные диаспоры в эпоху секуляризации”, 21-й век, 2009г., №2.
3. Алек Эпштейн, “Проблемы изучения нации и формирования национальной науки в диаспоре”, 21-й век, 2009г., №4.
4. Alek Epstein, “Intellectuals’ Freedom and the Lack of Intellectuals’ Accountability: Israeli Case in Comparative Perspective”, 21-st Century, 2009, №1.
5. Մերոբ Սուջյան, «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ժողովրդագրական իրավիճակը, 21-րդ ԴԱԸ, 2009թ., թիվ 3:
6. Դմիտրի Սանոյան, «Երուսաղեմի և Պաղեստինի հայ համայնքը Առաջին աշխարհամարտի և Ցեղասպանության շրջանում, 21-րդ ԴԱԸ, 2009թ., թիվ 5:
7. Дмитрий Саноян, Армянская община Иерусалима и Палестины в период Первой мировой войны и Геноцида, 21-й век, 2009г., №2.
8. Dmitry Sanoyan, “Armenian Community in Jerusalem and Palestine in the Period of World War I and the Genocide”, 21-st Century, 2009, №1.
9. Վահե Սարգսյան, «Միություններն ու կազմակերպությունները Սամցխե-Ջավախք-Օակլայում (1988-2008թթ.)», 21-րդ ԴԱԸ, 2009թ., թիվ 5:
10. Артем Саркисян, “Армяно-византийские цивилизационные связи”, 21-й век, 2009г., №1.
11. Օհան Սասունյան, «Հայացք Դիարբեքիից՝ ուղղված կրոնափոխ հայ ընտանիքին, Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն, 2009թ., թիվ 5:
12. Հայկարամ Նահապետյան, «Ամերիկյան պարբերական մամուլի հրապարակումները Լեռնային Ղարաբաղի վերաբերյալ 1918-1920թթ.ե, Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն, 2009թ., թիվ 5:

Զեկույցներ կոնֆերանսներում

1. Ռուբեն Մելքոնյան, Իսլամացված հայ կնոջ կերպարը ժամանակակից թուրք գրականության մեջ, զեկույց «Էթնիկ, գենդերային, ազգային պետության խնդիրները և խորագրով միջազգային գիտաժողովում, Ստամբուլ, 21.05.2009 – 24.05.2009:
2. Ռուբեն Մելքոնյան, Թուրքիայի հայ համայնքը և մշակութային ժառանգության ներկայիս վիճակը, զեկույց «Հայ-թուրքական հարաբերությունները խորագրով աշխատաժողովում, Ստամբուլ, 26.05.2009 – 27.05.2009:
3. Էդուարդ Դանիելյան, Հայ գրերի և թարգմանական գրականության պատմական նշանակությունը քաղաքակրթությունների երկխոսության համատեքստում, զեկույց «Քաղաքակրթությունների երկխոսությունը խորագրով միջազգային գիտաժողովում, Հռոդոս, 08.10.2009 – 12.10.2009:
4. Արեստակես Միմալոբյան, Ջավախքի հայ կաթոլիկների արդի խնդիրների շուրջ, զեկույց «Նորավանքե ԳԿՀ-ի կողմից կազմակերպված կրոնափոխ, դավանափոխ Հայության խնդիրներին նվիրված գիտաժողովում, Երևան, 06.07.2009:

**Քաղաքական հետազոտությունների կենտրոնի շրջանակներում
հրատարակված աշխատանքները (թվով 83)**

«Նորավանքե ԳԿՀ աշխատակիցների կողմից (54)

Գրքեր

1. Հայությունն Իսրայելում. որոշ խնդիրներ. - 2009, «Նորավանքե ԳԿՀ, ՀՀ Սփյուռքի նախարարություն:

Հոդվածներ

2. Севак Саруханян, «Турция выигрывает от российско-украинского газового конфликта», «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն», թ.1, 2009թ.
3. Սևակ Սարուխանյան, «Իրանի էներգետիկ և տրանսպորտային արդի քաղաքականության ուղղությունների և հայ-իրանական հարաբերությունների շուրջ», «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն», թիվ 1, 2009թ.
4. Սևակ Սարուխանյան, «Էներգետիկ զարգացումները Հարավային Կովկասում», «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն», թիվ 2, 2009թ.
5. Սևակ Սարուխանյան, «Հետընտրական զարգացումներն Իրանում», «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն», թիվ 4, 2009թ.
6. Սևակ Սարուխանյան, «Գործընթացներ Իրանի միջուկային ծրագրի շուրջ», «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն», թիվ 5, 2009թ.
7. Սևակ Սարուխանյան, «Իրանի «ուղեղային կենտրոնները», «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն», թիվ 6, 2009թ.
8. Սևակ Սարուխանյան, «Ներքաղաքական զարգացումներն Իրանում», «Հանրապետական», թ.1, 2009թ.
9. Սևակ Սարուխանյան, «Նոր զարգացումներ Կենտրոնական և Առաջավոր Ասիայում», «Հանրապետական», 2009թ., թիվ 2(66):
10. Սևակ Սարուխանյան, «Զարգացումներն Իրանում ու նրա շուրջ», «Հանրապետական», 2009թ., թիվ 4(68):
11. Սևակ Սարուխանյան, «Տարածաշրջանային և էներգետիկ զարգացումների շուրջ», «Հանրապետական», 2009թ., թիվ 5(69):
12. Սևակ Սարուխանյան, «Նախագահական ընտրություններն Իրանում», «Հանրապետական», թիվ 6 (70), 2009թ.:
13. Սևակ Սարուխանյան, «Հետընտրական զարգացումներ Իրանում», «Հանրապետական», թիվ 7 (71), 2009թ.:
14. Սևակ Սարուխանյան, «Գործընթացներ Իրանի միջուկային ծրագրի շուրջ», «Հանրապետական», թիվ 8 (72), 2009թ.:
15. Սևակ Սարուխանյան, «Իրանի միջուկային ծրագիրը. նոր իրավիճակ», «Հանրապետական», թիվ 9(73), 2009թ.:
16. Սևակ Սարուխանյան, «Իրան. Տարվա հիմնական արդյունքները», «Հանրապետական», թիվ 11(75), 2009թ.:
17. Սևակ Սարուխանյան, «ՆԱԲՈՒԿԿՈՒՆ զազատարը և Հայաստանի Հանրապետությունը», «21-րդ ԴԱՐԵ հանդես», թիվ 4, 2009թ.:
18. Սևակ Սարուխանյան, «Իսրայելի ուղեղային կենտրոնները. ազգային և ցանցային կառույցների համադրում», «21-րդ ԴԱՐԵ հանդես», թիվ 6, 2009թ.:
19. Կարեն Վերանյան, «Ռուսաստանի էներգետիկ ռազմավարության հայեցակարգը 2030թ.ե.», «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն», թիվ 1, 2009թ.:

20. Կարեն Վերանյան, «ԱՄՆ Էներգետիկայի դեպարտամենտ. Միջազգային էներգետիկայի հեռանկարները 2008թ.ե զեկույցը, «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգությունե, թիվ 2, 2009թ.:
21. Կարեն Վերանյան. «Ադրբեջանի ռազմարդյունաբերության զարգացման միտումները. Հարավային Կովկասը՝ ապակայունացման շեմինե, «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգությունե թիվ 2, 2009թ.:
22. Կարեն Վերանյան, Միջազգային էներգետիկ գործակալություն. «Կասպյան նավթի ու գազի զարգացման հեռանկարները 2008թ.ե զեկույցը, «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգությունե, թիվ 3, 2009թ.:
23. Կարեն Վերանյան, «Ձախողված երկրների ինդեքսը և «Բերթելսմանի տրանսֆորմացիայի ինդեքսը, «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգությունե, թիվ 4, 2009թ.:
24. Կարեն Վերանյան, «World Bank Group, International Finance Corporation. «Գործարարությանե վարկանիշային նախագիծը 2007-2010թթ.ե, «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգությունե, թիվ 6, 2009թ.:
25. Կարեն Վերանյան, «Ադրբեջանի ռազմարդյունաբերության զարգացման միտումները, «Հանրապետականե, 2009թ., թիվ 4 (68):
26. Կարեն Վերանյան, «Նախիջևանի հիմնահարցը. թուրք-ադրբեջանական հակասությունների շուրջե, «Հանրապետականե, 2009թ., թիվ 5 (69):
27. Կարեն Վերանյան, «Նոր միտումներ ՆԱՏՕ-Ադրբեջան համագործակցությունումե, «Հանրապետականե, թիվ 6 (70):
28. Կարեն Վերանյան, «Զարգացումներ Ադրբեջանի շուրջե, «Հանրապետականե, թիվ 7 (71), 2009թ.:
29. Կարեն Վերանյան, «Զինվորականի դերը Իսրայելումե, «Հանրապետականե, թիվ 10(74), 2009թ.:
30. Կարեն Վերանյան, «Իսրայելի ազգակերտման պատմությունից. Մասադայի հերոսապատումը, «21-րդ ԴԱԸե, թիվ 5, 2009թ.:
31. Կարեն Վերանյան, «ԱՄՆ Կոնգրեսի «Սովորական սպառազինության մատակարարումները զարգացող երկրներին 2000-2007թթ.ե զեկույզը, «Գլոբուս. Ազգային անվտանգությունե, թիվ 1 (5), 2009թ.:
32. Կարեն Վերանյան, «Համաշխարհային տնտեսական ֆորում. Համաշխարհային առևտրի խթանում 2008-2009թթ. զեկույցները, «Գլոբուս. Ազգային անվտանգությունե, թիվ 5, 2009թ.:
33. Կարեն Վերանյան, «Ֆրիդրմ Հաուզե. «Անցումային պետություններե վարկանիշային հետազոտությունը 2007-2009թթ.ե, «Գլոբուս. Ազգային անվտանգությունե, թիվ 6, 2009թ.:
34. Մերգեյ Սարգսյան, «Գազատարների աշխարհաքաղաքականությունը սևծովյան-կասպյան տարածաշրջանում – ՄԱՍ 1ե, «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգությունե, 2009թ., թիվ 4:
35. Մերգեյ Սարգսյան, «Գազատարների աշխարհաքաղաքականությունը սևծովյան-կասպյան տարածաշրջանում - ՄԱՍ 2ե, «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգությունե, 2009թ., թիվ 5:
36. Մերգեյ Սարգսյան, «Գազատարների աշխարհաքաղաքականությունը Սևծովյան-կասպյան տարածաշրջանում - ՄԱՍ 3ե, «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգությունե, 2009թ., թիվ 6:
37. Արաքս Փաշայան, «Թուրք-իսլամական գործոնը Վրաստանումե, «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգությունե, թիվ 2, 2009:
38. Արաքս Փաշայան, «Իսլամական գործոնի ակտիվացում Ադրբեջանումե, «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգությունե, թիվ 3, 2009:

39. Արաքս Փաշայան, «Միջազգային իսլամական գործոնի նշանակությունը հայ-ադրբեջանական հակամարտությունում», «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն», թիվ 4, 2009թ.:
40. Արաքս Փաշայան, «Թալիշական գործոնն Ադրբեջանում», «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն», թիվ 5, 2009թ.:
41. Արաքս Փաշայան, «Իսլամն Ադրբեջանի ներքաղաքական զարգացումներում», «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն», թիվ 6, 2009թ.:
42. Արաքս Փաշայան, «Պաղեստինյան դրամա», «Հանրապետական», թիվ 1/65/:
43. Արաքս Փաշայան, «Սիրիահայության խնդիրներ. Դամասկոսի հայ համայնքը», «Հանրապետական», թիվ 2/66/:
44. Արաքս Փաշայան, «Մոջահիդները Ղարաբաղյան պատերազմում», «Հանրապետական» թիվ 3 /67/:
45. Արաքս Փաշայան, «Թուրք-իսլամական գործոնը Վրաստանում», «Հանրապետական», թիվ 4 /68/:
46. Արաքս Փաշայան, «Իսլամական գործընթացներ Ադրբեջանում», «Հանրապետական», թիվ 5 /69/:
47. Արաքս Փաշայան, «Հայ-ադրբեջանական հակամարտությունը Իսլամական կոնֆերանսի օրակարգում», «Հանրապետական», թիվ 6/70/:
48. Արաքս Փաշայան, «Թալիշներն Ադրբեջանում», «Հանրապետական», թիվ 7 (71), 2009թ.:
49. Արաքս Փաշայան, «Իսլամական գործընթացներ Ադրբեջանում», «Հանրապետական», թիվ 8 (72), 2009թ.:
50. Արաքս Փաշայան, «Հայաստանի դեմ Ադրբեջանի քարոզչության իսլամական ասպեկտը», «Հանրապետական», թիվ 10(74), 2009թ.:
51. Սարգիս Հարությունյան, «Ռուս-ուկրաինական գազային ճգնաժամի քաղաքական կոնտեքստը», «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն», հունվար, 2009թ., թիվ 1:
52. Սարգիս Հարությունյան, «Թուրքիա. Էներգետիկ միջազգային հանգույց դառնալու հեռանկարը և հետևանքները տարածաշրջանային քաղաքականությունում», «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն», թիվ 1, 2009թ.:
53. Սարգիս Հարությունյան, «Թուրքիա. Էներգետիկ զարգացումների քաղաքական համատեքստը, փետրվար, 2009թ., թիվ 2(66):
54. Սարգիս Հարությունյան, «Ամերիկա-իրանական հարաբերությունների հեռանկարի շուրջ», «Հանրապետական», 2009թ., թիվ 1(65):

«Նորավանքե ԳԿՀ-ի հետ ակտիվ համագործակցող մասնագետների կողմից (27)

1. Կարեն Կարապետյան, «Հայաստանը և տարածաշրջանային Էներգետիկ գործընթացները տեղեկատվական ապահովման համատեքստում», «21-րդ ԴԱԸ», թիվ 1 (23):
2. Կարեն Կարապետյան, «Էներգետիկ անվտանգության մակարդակի գնահատման ամփոփ (ինտեգրալային) ցուցանիշը և կանխատեսումները», «21-րդ ԴԱԸ», թիվ 4, 2009թ.:
3. Карен Карапетян, «Роль Армении в обеспечении энергетической безопасности Южного Кавказа», «21-й ВЕК», номер 2 (10).
4. Карен Карапетян. «Интегральный показатель оценки уровня энергетической безопасности и его прогнозирования», «21-й ВЕК», номер 4.
5. Միխայիլ Աղաջանյան, «Ուրանի հանքերը՝ գլոբալ մրցակցության և տարածաշրջանային կայունության գործոն», «Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն», թիվ 1, 2009թ.:

6. Միխայիլ Աղաջանյան, «Նոր գլոբալ զարգացումներ «խաղաղ ատոմի» շուրջ և տարածաշրջանային համագործակցության պարտադրանք», «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն», թիվ 4, 2009թ.:
7. Միխայիլ Աղաջանյան, «Սնծովյան սիներգիան ծրագիրը և Հարավային Կովկասը», «Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն», թիվ 6, 2009թ.:
8. Արտակ Գրիգորյան, «Իսրայելի արտաքին քաղաքականության գերակա ուղղությունները. Հարավային Կովկաս և Կենտրոնական Ասիան», «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն», թիվ 4, 2009թ.:
9. Արմեն Մանվելյան, «ԱՄՆ Էներգետիկ քաղաքականության կասպյան բաղկացուցիչը և հարաբերությունները տարածաշրջանի երկրների հետ», «21-րդ ԴԱԸ», թիվ 1 (23):
10. Արմեն Մանվելյան, «Էներգետիկ անվտանգության որոշ առանձնահատկություններ», «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն», թիվ 2, 2009թ.:
11. Сергей Минасян, «Военно-политические итоги «пятидневной войны», «21-й ВЕК», номер 1 (9).
12. Մերգեյ Մինասյան, «Հայաստանի արտաքին քաղաքականության մի քանի հայեցակարգային հիմքեր», «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն», թիվ 1, 2009թ.:
13. Մերգեյ Մինասյան, «Հայաստան-Թուրքիա. քաղաքական նոր փոփոխություններ», «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն», թիվ 2, 2009թ.:
14. Մերգեյ Մինասյան, «Հայ-վրացական հարաբերությունները «հնգօրյա պատերազմից» հետո», «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն», թիվ 5, 2009թ.:
15. Մերգեյ Մինասյան, «Եվրամիության դերը հարավկովկասյան հակամարտությունների կարգավորման գործում», «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն», թիվ 5, 2009թ.:
16. Հրայր Արզումանյան, «Հայկական պետականությունը և ինքնիշխանության խաղերը», «21-րդ ԴԱԸ», թիվ 2 (24):
17. Рачья Арзуманян, «Армянская государственность и игры суверенитета», «21-й ВЕК», номер 2 (10).
18. Сергей Гриняев, Александр Фомин, «Темная материя мировой экономики», «21-й ВЕК», номер 1 (9).
19. Сергей Гриняев, «Иерархия кризисов», «21-й ВЕК», номер 2 (10).
20. Сергей Гриняев. «Закавказье в условиях глобального кризиса», «21-й ВЕК», номер 4.
21. Sergey Grinyaev. "Transcaucasia amid the Global Crisis: Main Tendencies of the Geopolitical and Geo-Economic Situation Change", 21st CENTURY, N 2.
22. Հայկարամ Նահապետյան, «Երևան-Անկարա բանակցություններ. ածանցյալ գործընթացներ», «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն», թիվ 6, 2009թ.:
23. Լևոն Հովսեփյան, «Թուրքիայի հակաօդային և հակահրթիռային համակարգերը», «21-րդ ԴԱԸ», թիվ 3 (25):
24. Լևոն Հովսեփյան, «Թուրքիայի անվտանգության ոլորտի բարեփոխումների շուրջ (ԵՄ առջև ստանձնած պարտավորությունների համատեքստում)», «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն», 2009թ., թիվ 4:
25. Վարդան Հայկազյան, «Հայաստանի Հանրապետության կայուն զարգացման հայեցակարգի ուրվագիծ», «21-րդ ԴԱԸ», թիվ 4, 2009թ.:
26. Ռիչարդ Գիրագոսյան, «Տարածաշրջանային զարգացումները և Հայաստանի ազգային անվտանգությունը», «21-րդ ԴԱԸ», թիվ 2 (24):
27. Աշոտ Թավադյան, «Տնտեսական քաղաքականության իրական հնարավորությունները», «21-րդ ԴԱԸ», թիվ 5, 2009թ.:

Հարցազրույցներ

«Նորավանքե ԳԿՀ Քաղաքական հետազոտությունների կենտրոնի աշխատակիցների կողմից տրվել է ավելի քան 20 հարցազրույց տեղական և միջազգային տեղեկատվական գործակալություններին, «Կենտրոնե հեռուստարնկերությանը, ՀՀ առաջատար թերթերին, տրվել են նաև մամլո ասուլիսներ հայաստանյան լրատվամիջոցներին և մամլո ասուլիս Lenta.Ru լրատվական կայքէջին և RussiaToday հեռուստաալիքին:

Ձեկույցներ միջազգային կոնֆերանսներում

1. Սևակ Սարուխանյան, «ՀՀ նոր էներգետիկ նախագծերի հեռանկարները - «Էներգետիկ անվտանգությունը Հայաստանում և Թուրքիանե միջազգային գիտաժողով, ք.Ստամբուլ, 25-27 հունիս:
2. Սևակ Սարուխանյան, «ՀՀ էներգետիկ նախագծերը և տարածաշրջանային համագործակցության հեռանկարները - «Տարածաշրջանային անվտանգությունն ու համագործակցությունը Հարավային Կովկասումե միջազգային գիտաժողով՝ կազմակերպված ԱԱԽ կողմից, ք.Երևան, 2009 հունիս:
3. Սևակ Սարուխանյան, «Իրանի էներգետիկ քաղաքականությունը Հարավային Կովկասում և Հայաստանը - «Դեպի Նոր «Կանաչե պայմանագիրը՝ նոր էներգետիկ և կլիմայական քաղաքականությունե միջազգային գիտաժողով՝ Բեռլինի Ազատ համալսարանի կողմից Ավստրիայի Զալցբուրգ քաղաքում 2009թ. օգոստոսի 31-ից սեպտեմբերի 4-ը:
4. Մերգեյ Սարգսյան – PFP Consortium meeting on Counterterrorism (June, 2009) – Մյունխեն, Գերմանիա:
5. Մերգեյ Սարգսյան – PFP Consortium meeting on Counterterrorism September 2009) – Մյունխեն, Գերմանիա:

**Տեղեկատվական հետազոտությունների կենտրոնի շրջանակներում
հրատարակված աշխատանքները (թվով 59)**

«Նորավանքե ԳԿՀ աշխատակիցների կողմից (42)

Գրքեր

1. Մեր հաղթանակները – Հատոր Բ., Երևան, 2009
2. Ադրբեջանի հակահայկական տեղեկատվական համակարգը – Երևան, 2009
3. О некоторых проблемах информационной безопасности – Երևան, 2009
4. Армянская бизнес-элита России (биографический справочник) – Երևան, 2009
5. Հայկական տեղեկատվական համայնքային ռեսուրսները հետխորհրդային երկրներում - 2010, «Նորավանքե ԳԿՀ, ՀՀ Սփյուռքի նախարարություն:

Հոդվածներ

6. Գազիկ Հարությունյան, «Համակարգային փոփոխություններ, «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն, #1(5) (P), Երևան, 2009
7. Գազիկ Հարությունյան, «Բազմավեկտոր գլոբալիզացիա, շարունակական քառու և Քաղաքակրթությունների երկխոսություն, «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն, #2(6), Երևան, 2009
8. Գազիկ Հարությունյան, «Разновекторная глобализация, перманентный хаос и диалог цивилизаций», «Византийское наследие», #15 -16, с.1, 2009
9. Գազիկ Տեր-Հարությունյան, «Բազմաբևեռ աշխարհի մարտահրավերները, «Հանրապետական, #1(65) (P), Երևան, 2009
10. Գազիկ Տեր-Հարությունյան, «Բազմավեկտոր գլոբալիզացիա և շարունակական քառու», «Հանրապետական, #3(67), Երևան, 2009
11. Գազիկ Տեր-Հարությունյան, «Հայության կազմակերպման հարցեր, «Հանրապետական, #4(68), Երևան, 2009
12. Գազիկ Տեր-Հարությունյան, «Ազգային անվտանգության և գաղափարախոսության առնչությունները տեղեկատվական գործոնի համատեքստում», «Հանրապետական, #5(69), Երևան, 2009
13. Գազիկ Տեր-Հարությունյան, «Некоторые вопросы "Информационного общества"», «Византийское наследие», #15 -16 с.22, 2009
14. «Կլոր սեղան հոգևոր անվտանգության խնդիրների շուրջ», «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն, #3 (7), Երևան, 2009
15. Գազիկ Հարությունյան, «Ապագայի ձևավորումը, «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն, #4 (8), Երևան, 2009
16. Գազիկ Հարությունյան, «Աֆղանական պատերազմ. իրողություններ և հեռանկարներ, «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն, #6 (10), Երևան, 2009
17. Գազիկ Հարությունյան, «Pax Americana-2, թե Good bye, America», «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն, #6 (10), Երևան, 2009
18. Գազիկ Տերտերյան, «Ուղեղային կենտրոններ և ազգային անվտանգություն, «Հանրապետական, #6 (70) (P), Երևան, 2009
19. Գազիկ Տեր-Հարությունյան, «Ապագայի ձևավորումը, «Հանրապետական, #7 (71), Երևան, 2009
20. Գազիկ Տեր-Հարությունյան, «Աշխարհատեսական զարգացումների որոշ սցենարներ, «Հանրապետական, #8 (72), Երևան, 2009
21. Գազիկ Տեր-Հարությունյան, «ՀՀ – Թուրքիա հարաբերությունների համատեքստը, «Հանրապետական, #9 (73), Երևան, 2009

22. Գազիկ Տեր-Հարությունյան, «Գորշ պատերազմ», «Հանրապետական», #10 (74), Երևան, 2009
23. Գազիկ Հարությունյան, «Գաղափարախոսություն և ազգային անվտանգություն», «21-րդ ԴԱԸ», 5(27),
24. Эдик Кюрегян, Гагик Арутюнян, «Разновекторная глобализация, перманентный хаос и вопросы политкорректности», Альманах добрососедства, Сборник статей участников цикла международных конференций "Неконфликтное прочтение истории - основа добрососедства" Алматы-Москва-Харьков-Кишинев, Москва - сентябрь, 2009
25. Գազիկ Տեր-Հարությունյան, «ԱՄՆ-Չինաստան հարաբերությունների հեռանկարի շուրջ», «Հանրապետական», #2 (66), Երևան, 2009
26. Գազիկ Հարությունյան, «Պատի փլուզումը», «Հանրապետական», #11 (75), Երևան, 2009
27. Գազիկ Հարությունյան, «Հայության կազմակերպման տեղեկատվական խնդիրները, Արևմտահայության պահանջատիրության հիմնախնդիրները, Գիտագործնական միջազգային գիտաժողով, Կիպրոս - Նիկոսիա, 18-19 ապրիլի 2008, Գիտական զեկուցումների ժողովածու
28. Гагик Арутюнян, Идеология и информационная безопасность, 4 (12) Ереван, 2009
29. Gagik Harutyunyan, Ideology and Information Security, "21st century" 2 (6), Yerevan 2009
30. Սամվել Մարտիրոսյան, «Տեղեկատվական պատերազմ Հայաստանի դեմ. 2008թ. որոշ արդյունքներ», «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն», #1(5), Երևան, 2009
31. Սամվել Մարտիրոսյան, «Արդի ինֆորմացիոն մարտահրավերները», «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն», #2 (6), Երևան, 2009
32. Սամվել Մարտիրոսյան, «Տեղեկատվական պատերազմում սոցիալական ցանցերի օգտագործումը Իսրայելի կողմից», «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն», #3 (7), Երևան, 2009
33. Սամվել Մարտիրոսյան, «Իրան. այլընտրանքային հաղորդակցություններ», «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն», #4 (8), Երևան, 2009
34. Սամվել Մարտիրոսյան, «Հայկական բանակը հոգեբանական ճնշման ենթարկելու փորձեր», «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն», #5 (9), Երևան, 2009
35. Սամվել Մարտիրոսյան, «Թուրքիայի սահմանի հնարավոր բացման տեղեկատվական համատեքստը», «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն», #6 (10), Երևան, 2009
36. Սամվել Մարտիրոսյան, «Карабах: Пражская весна?», «Росбалт», <http://www.rosbalt.ru/2009/05/08/639155.html>
37. Սամվել Մարտիրոսյան, «Евровидение: не буди лихо», «Росбалт», <http://www.rosbalt.ru/2009/05/18/641402.html>
38. Սամվել Մարտիրոսյան, Пас на крови, <http://www.runewsweek.ru/globus/30724/>
39. Աննա Ժամակոչյան, «Ադրբեջանի հակահայկական ինֆորմացիոն քարոզարկային քարտեզ», «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն», #5(9), Երևան, 2009
40. Աննա Ժամակոչյան, «Տեղեկատվական հոսքերի ուսումնասիրությունը որպես Հայաստանի ինֆորմացիոն անվտանգության միջոց», «21-րդ ԴԱԸ», 6 (28), Երևան, 2009
41. Դիանա Գալստյան, Արաքս Փաշայան, «Ադրբեջանի որոշ հետազոտական կենտրոնների գործունեությունը», «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն», #5 (9), Երևան, 2009
42. Խաչատուր Դադայան, «Ադրբեջանական ՀԿ-ները Ռուսաստանում», «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն», #4 (8), Երևան, 2009

«Նորավանք» ԳԿՀ-ի հետ ակտիվ համագործակցող մասնագետների կողմից (17)

1. Արա Մարջանյան, «Մեր ապագան NIC աչքերով», «21-րդ ԴԱԸ», 2 (24), Երևան, 2009
2. Իգոր Բաղիրյան, «Ճգնաժամից դուրս գալու ռազմավարությունը», «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն», #1(5), Երևան, 2009

3. Իգոր Բադիրյան, «Էֆեկտիվ պետության ստեղծման հայեցակարգը Հայաստանում», «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն», #2 (6), Երևան, 2009
4. Իգոր Բադիրյան, «Հասարակական գիտակցության կառուցակցումը. իշխանություն և էլիտան», «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն», #3 (7), Երևան, 2009
5. Լիլիթ Մովսիսյան, «Լեզվաքաղաքականությունը ժամանակակից Ադրբեջանում», «21-րդ ԴԱԸ», 3(25), Երևան, 2009
6. Հրաչ Բայադյան, «Նոր տեղեկատվամիջոցներ և տեղեկատվական հասարակություն», «21-րդ ԴԱԸ», 3, (25), Երևան, 2009
7. Հրաչյա Արզումանյան, «Ռազմավարություն», «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն», #1(5), Երևան, 2009
8. Միխայիլ Աղաջանյան, «Կիրառականից դեպի հնարավոր հայեցակարգային մոտեցում Հայաստանի տեղեկատվական անվտանգության դոկտրինի ձևավորմանը», «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն», #2 (6), Երևան, 2009
9. Մերգեյ Գրինյան, «Ռուսաստանը գլոբալ տեղեկատվական հասարակությունում. սպառնալիքները, ռիսկերը և դրանց չեզոքացման հնարավոր ուղիները», «21-րդ ԴԱԸ», 1(23), Երևան, 2009
10. Сергей Гриняев, «Россия в глобальном информационном обществе: угрозы, риски и возможные пути их нейтрализации», «21-й ВЕК», 3 (11), Ереван, 2009
11. Игорь Багрян «Кризис: жесткие рамки глобального и национального уровней развития», «21-й ВЕК», 4 (12), Ереван, 2009
12. Igor Bagiryan, Crisis: Strict Limits of the Global and National Levels of Development, "21st century" 2 (6), Yerevan 2009
13. Արթուր Աթանեսյան, «Հեղափոխության Ալիսի հիմնադրամի գործունեությունը տեղեկատվական ոլորտում», «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն», #5 (9), Երևան, 2009
14. Артур Атанесян, «Конфликт и терроризм как масс-медийные события: критический анализ», «21-й ВЕК», 4 (12), Ереван, 2009
15. Վահրամ Միրաքյան, «Ադրբեջանական հայալեզու հեռուստատեսություն», «Գլոբուս. Ազգային անվտանգություն», #5 (9), Երևան, 2009
16. Վահրամ Միրաքյան, «Տպագիր նյութերում օգտագործվող մանիպուլյացիոն ազդեցության հնարքները», «21-րդ ԴԱԸ», 4(26), Երևան, 2009
17. Հայկարամ Նահապետյան, «Ամերիկյան պարբերական մամուլի հրապարակումները Լեռնային Ղարաբաղի վերաբերյալ 1918-1920թթ.», «Գլոբուս. Էներգետիկ և տարածաշրջանային անվտանգություն», թիվ 5, 2009թ.:

Ջեկույցներ միջազգային կոնֆերանսներում

1. Գագիկ Հարությունյան, Էդուարդ Կյուրեղյան, «Многовекторная глобализация, возрастание хаоса, диалог цивилизаций и вопросы политкорректности», «Неконфликтное прочтение истории – основа добрососедств», 23-ը հունիսի, 2009 թ., Խարկով
2. Գագիկ Հարությունյան, «Հայաստանը բազմաբևեռ գլոբալիզացիայի խաչմերուկում», Սոցիոլոգիայի միջազգային ինստիտուտի 39-րդ համաշխարհային կոնգրես, 11-14-ը հունիսի, 2009 թ., Երևան
3. Գագիկ Հարությունյան, «Системный кризис: полиидеолгичность, многополярность и разновекторная глобализация», Конференция «Системный кризис: версии перспектив», 8-9 ապրիլի, 2009 թ., Երևան, «Նորավանք ԳԿՀ

Հարցազրույցներ

«Նորավանք ԳԿՀ Տեղեկատվական կենտրոնի աշխատակիցների կողմից տրվել է տասնյակից ավելի հարցազրույց տեղական և միջազգային տեղեկատվական գործակալություններին, հեռուստաընկերություններին, ՀՀ առաջատար թերթերին, անցկացվել են նաև մամուլ ասուլիսներ հայաստանյան լրատվամիջոցների ներկայացուցիչների մասնակցությամբ:

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ն Ք

«Նորավանքե ԳԿՀ 2009թ. ստացված ֆինանսական միջոցների
և կատարված ծախսերի վերաբերյալ

Հազ. դրամ

Ա. Ընդամենը ֆինանսական միջոցներ, այդ թվում	123157,0	100%
1. ՀՀ բյուջեից ստացված միջոցներ, որից	95098,0	77,2%
• Աջակցություն ՀՀ պետական բյուջեից	95098,0	
2. Սեփական գործունեությունից ստացված եկամուտներ, որից	28059,0	22,6%
• Բաժանորդագրությունից ստացված միջոցներ (ՀՀ ԿԲ, Հայմամուլ, Հայրուսգագարդ)	2118,0	
• «Հայրուսգագարդե ՓԲԸ-ին պայմանագրերի հիման վրա վերլուծական աշխատանքների (տեղեկագրերի տեսքով) համար ստացված միջոցներ	16 225,0	
• ՀՀ պաշտպանության նախարարություն	777,0	
• ՀՀ ԿԳՆ ԳՊԿ	1 700,0	
• ՀՀ Սփյուռքի նախարարություն	4 000,0	
• «Մեր հաղթանակները գրքի 1000 օրինակ հրատարակման համար ստացված միջոցներ	3 000,0	
• Բանկից ստացված տոկոսներ	54,0	
• Այլ միջոցներ	185,0	
Բ. Ընդամենը ծախսեր, այդ թվում	119205,0	96,7%
1. գիտական ստեղծագործական ծախսեր, որից	99895,0	83,8%
• աշխատավարձերի և գիտական աշխատանքների դիմաց պայմանագրային վճարներ	88675,0	
• գիտական աշխատանքների, տպագրության, իրազեկման և տեխնիկական ապահովման դիմաց վճարներ	11220,0	
2. Գործունեության ապահովման ծախսեր	19310,0	12,9%
3. Մնացորդը տարվա վերջում	4000,0	